

MEHI

MAGYAR
ENERGIAHATÉKONYSÁGI
INTÉZET

Energiaszegénységet érintő szakpolitikai intézkedések a Fitfor55 csomagban

Pálffy Anikó

Magyar Energiahatékonysági Intézet

Tanulmány bemutató, 2023. 01. 18.

- a kibocsátás-kereskedelmi rendszer kiterjesztése az épületekre (ETS2);
- az EPBD keretében energetikai minimumkövetelmények bevezetése (MEPS);
- fűtési szektor dekarbonizációja, a fosszilis alapú helységi fűtésre használt tüzelőberendezések fokozatos kivezetése

+ fair és igazságos átmenten elősegítése
a Szociális Klímaalap (SCF) révén

Kibocsátás-kereskedelmi rendszer kiterjesztése az épület és közlekedési szektorra (ETS2) 2025/2026-ban

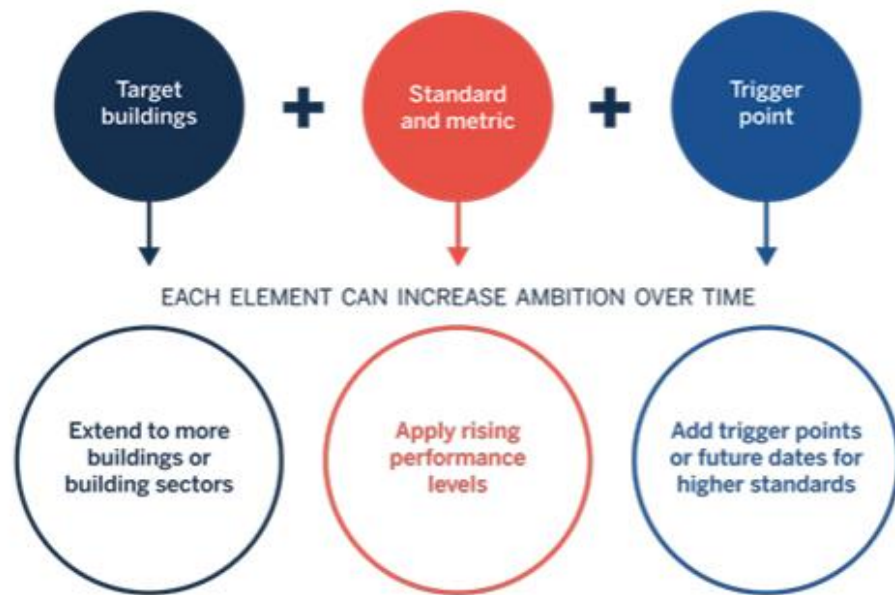
- Szociális Klímaalap (SCF) az ETS2 bevételeinek 25%-át fogja újra elosztani (72,2 milliárd euró 2025 és 2032 között)

Számos kutatás vizsgálta az ETS2 hatását:

- ETS kiterjesztése önmagában nem hozza az elvárt kibocsátás csökkentést sem a közlekedés, sem az épületek területén
- jelentős negatív hatással lehet az energiaszegénységre, a megnövekedett árak aránytalan terhet jelenthetnek
- ez mérsékelhető az ETS2-ből származó bevételek teljes mértékben való újraelosztásával az alacsony jövedelmű társadalmi csoportoknak
- a tüzelőanyagokat érintő árnövekedés előtt már néhány évvel eljuttatni az SCF és egyéb állami támogatásokat az alacsony jövedelmű rétegekhez, hogy időben megvalósulhassanak az energiahatékonysági beruházások

EPBD recast új eleme: MEPS

- energiateljesítményre vonatkozó minimumkövetelmények (MEPS) bevezetése meglévő épületekre
- minimumkövetelmények fokozatos szigorítása előre tervezett menetrend szerint, épület-szegmensekre ütemezve, részben tagállami hatáskörben
- Pl. Hollandiában minden irodának el kell érni a „C” szintet 2023-ra, Fro. 2019-es előírás, hogy 2028-tól minden lakóingatlan érje el legalább az „E” energetikai besorolást

Forrás: RAP (2021)

- megfelelő **támogatási keretrendszer**t kell biztosítani a MEPS mellé: pénzügyi támogatást, a technikai segítségnyújtást, a felújítások előtt álló akadályok elhárítását és a társadalmi hatások nyomon követését, különösen a leginkább kiszolgáltatott háztartások körében
- Energiaszegénységi szempontból hátrány, hogy a céldátumokhoz közelítve az alacsony besorolású ingatlanok piaci elértéktelenedését okozza: **barna diszkont vs. zöld prémium**. Bevezetése energiaszegény háztartásokat érintő alacsony besorolású épülettípusokra csak támogatási rendszerrel együtt javasolt
- A MEPS „mindent vagy semmit” intézkedés az energiaszegénység szempontjából: megfelelő szabályozási rendszerbe ágyazva és a szükséges forrásokat biztosítva hatásos intézkedés lehet az energiaszegénység felszámolásában, ezek hiányában erősen regresszív hatású

Az EU-27 fűtési ágazat $\frac{3}{4}$ részben fosszilis tüzelőanyagokon alapul (RES H&C 2020: 23%)
50 százalék feletti megújuló részarány: balti és északi országok - **Mi a recept?**

- az épületek energetikai követelményeire vonatkozó szabványok szigorítása;
- a fosszilis tüzelőanyagok fűtési célú felhasználásának korlátozása;
- a megújuló alapú fűtést elősegítő önkéntes építőipari vállalások, szakmai kódexek és egyéb szabályozások és előírások;
- pénzügyi ösztönzők alacsony szén-dioxid-kibocsátású fűtési módokra való átállásra és energiahatékonysági fejlesztésekre;
- átfogó helyi hőenergia-tervezés és -támogatás (heat plan), a távfűtés elterjedésének támogatása, megújuló alapon;
- energia- és CO₂-adóztatás a fosszilis fűtőanyagokra, valamint az adórendszer zöldítése

kiszámíthatóan, évtizedek óta

Fűtés dekarbonizációja (2)

- IEA (2021): a fosszilis tüzelőanyagok kivezetése már 2025-től indokolt lenne (net zero forgatókönyv), gázkazánok kivezetése a háztartási fűtésből.
- A kibocsátások radikális csökkentése nemcsak, hogy technológiailag megoldható, de gazdasági és társadalmi értelemben is pozitív hatású
- Technológiai szempontból fontos szerepet kell kapniuk a hőszivattyúknak, a távfűtésnek és az épületek tömeges mélyfelújításának

- fosszilis tüzelőanyag-használatba való „**bezáródásnak**” (lock-in) és **légszennyezés kockázata**
- fontos a **jövedelmek átcsoportosítása és jövedelem kiegészítés** biztosítása kifejezetten az energiaszegény, alacsony jövedelmű háztartások számára, valamint a dedikáltan számukra elérhető állami támogatás kiszámítható, hosszú távú megléte a tiszta technológiákra való áttéréshez
- fűtési rendszer cseréjét meg kell előznie a hőigény csökkentésének, komplex, **hőszigetelést is** biztosító támogatási rendszer indokolt
- ETS2 + MEPS + tüzelőberendezések dekarbonizációja **egyidejűleg** eredményezi a legalacsonyabb energiaköltséget (IEECP 2021)

Energia megtakarításra vonatkozó előírások (EED recast)

- Jelenlegi EED 7. cikke, EED recast új 8. cikke szerint az előírt energia-megtakarítás egy részét az energiaszegények körében kell elérni
- Az energiaszegénység csökkentése érdekében az energiahatékonyságot javító intézkedéseket **prioritásként** a kiszolgáltatót fogyasztók, az energiaszegénység által érintettek körében kell végrehajtani
- A kötelezettek az előírt megtakarítási célokat olyan intézkedésekkel érhetik el, amelyek kimutatható energia-megtakarítást eredményeznek, például lakóházak szigetelése vagy a fűtési rendszer cseréje révén
- EU: 16-ból 7 kötelezettségi rendszer alkalmaz energiaszegénységre kötelezően elérendő megtakarítási részarányt (Fr, Irl, UK), vagy kedvezőbb elszámolást (A:1,5 szorzó, Hrv, Cy, Gr, Fr). **Önmagában a szorzó nem elegendő, nem hatósos.**
- Fosszilis alapú fűtés kivezetési terve miatt szigorodó EKR elszámolási szabályok

MEHI

MAGYAR
ENERGIAHATÉKONYSÁGI
INTÉZET

Köszönöm!

Pálffy Anikó

palffy@mehi.hu

www.mehi.hu

